

INFORMACIJE, NOVOSTI in DOGAJANJE

Spoštovani bralci.

Moj tokratni uvodnik bo zelo kratek, saj ste mi prisluhnili, kar me zelo veseli. Z veseljem dajem prostor vašim prispevkom spoštovane stanovalke in stanovalci ter vam dragim sodelavkam in sodelavcem. Le tako naprej ;-)

Prijetno branje vam želim,
Jasmina Drobec, direktorica

RESPIRATORNA OBOLENJA

Nestanovitno vreme, neuravnotežena prehrana, oslabiljen imunski sistem in podobno nas naredi še toliko bolj ranljive za raznorazne bolezni, ki so najbolj na pohodu prav v jesenskih in zimskih mesecih, ko se največ zadržujemo vzprtih prostorih.

Med respiratorna obolenja spadajo: Gripa, COVID-19, pljučnica, respiratorni sincicijski virus (RSV), virusi navadnega prehlada, angina

Virusi se običajno prenašajo kapljično, z izločki zgornjih dihal, ki pridejo v zrak s kihanjem ali kašljanjem. In čeprav je splošno znano, da si je priporočljivo redno umivati roke in pokrivati usta, ko kašljamo ali kihamo, vseeno lahko pride do okužbe tudi preko predmetov, na katerih virusi lahko ostanejo več ur. Da bi zajezili širjenje respiratornih virusov, bi morali tudi redno prezračevati prostore. Priporočljivo je tudi, da okrepimo svoj imunski sistem, denimo z zdravo in uravnoteženo prehrano ter rednim gibanjem.

Če pride do okužbe je potrebno piti dovolj tekočine. Zaradi zvišane telesne temperature telo porabi več tekočine kot sicer. Olajšati simptome, kot so vročina, glavobol in bolečine

v mišicah, z zdravili, ki vsebujejo paracetamol. Druga zdravila brez recepta (kot so pastile za grlo in kapljice za nos) tudi lahko pomagajo. Če se temperatura ne zniža ali se pojavijo drugi zaskrbljujoči simptomi, kot so oteženo dihanje, izguba zavesti, izpuščaji, otekle bezgavke in podobno, se je potrebno posvetovati z zdravnikom.

V tem času je zelo pomembno, da skrbimo za sebe, svoje zdravje in ljudi okrog sebe.

Viktorija Zadravec, msg.zdr.-soc.
managementa

Uradne ure za vprašanja v povezavi
z izdanimi računi so:
vsako sredo, od 8. do 12. ure

Kontaktna oseba je ga. **Nevenka Praprotnik**:
Tel: **03/780-42-12**
E-naslov: n.praprotnik@senecura.si

Nekaj o grozdju in vinu...

Vinska trta (vitis vinifera) je na naši zemlji med najstarejšimi in najbolj razširjenimi kulturnimi rastlinami. Zgodovinski viri poročajo, da so vinsko trto gojili narodi že pred več tisoč leti, stari Grki in Rimljani pa so bili vneti ljubitelji vina. Vinska trta uspeva na srednjem pasu zemljepisne širine do + 50 ° severno in na cca + 40 ° južno od Ekvatorja na vseh kontinentih sveta (razen Antarktike). Evropa pa odstopa od drugih, saj površini vinogradov in proizvodnja vina doseže cca 50 % svetovne proizvodnje. Italija, Francija, Španija in Nemčija so glavne pridelovalke grozdja in vina, Slovenija pa je s 16.000 ha in cca 100 milijonov litrov vina med manjšimi, vendar smo poznani po zelo

kakovostnih vinih. Naša vina trošijo Kitajci, Japonci in Američani, seveda pa večino potrošimo Slovenci sami.

Trta je rastlina, ki zahteva veliko nege preden obrodi grozdje primerno za obiranje. Seveda pa danes mnogo ročnega dela nadomeščajo stroji, tudi trgatev je danes mehanizirana. Vinska trta je sicer trajnica, ki rodi enkrat letno. Doba rodnosti oz. donosnosti pa znaša 25-30 let, s tem, da je v polni rodnosti s četrtem letom. Življenjska doba je skoraj neomejena, saj so nekateri vinogradi stari do 80 let, znana » Mariborska trta« -modra kaučina pa je vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov kot najstarejša trta na svetu, ker je stara 450 let. Kot Mariborčan sem večkrat hodil na tržnico po zelenjavo po cesti ob Dravi na Lentu. Tam raste ta najstarejša trta na svetu, ki je sedaj negovana in predstavlja veliko slovensko in svetovno znamenitost. Vino iz njenega grozdja pa ni ravno vrhunsko in ga občina Maribor, ki je lastnica trte uporablja v protokolarne namene.

Standardna dela v običajnem vinogradu potekajo po naslednjem zaporedju:

- zimska rez, ko se odstranijo odvečne rozge in suhe ter poškodovane trte, obenem pa se pripravijo rodni šparovi in čepi za naslednjo sezono. To delo se izvede od februarja do aprila ob primernem vremenu, seveda, nekateri predvsem veliki vinogradniki pa pričnejo z rezjo že kmalu po trgatvi,

- pletje in pinciranje, ki se opravi spomladi, ko trta že ozeleni 2-3 x odstranijo se odvečni in nerodni poganjki,

- konec junija in v juliju pa se še opravi vršičkanje to je odstranitev zgornjih poganjkov in odvečnih stranskih vej predvsem zaradi osvetlitve in zračnosti dozorevajočega grozdja. To so t.i. zelena dela v vinogradu, ki so nujno potrebna za zdrav in obilen pridelek. S tem pa se nega vinograda ne konča, kajti skozi vso rastno obdobje je zelo pomembna obdelava tal: okopavanje in košnja med vrstami ter v sami vrsti. Po večini pa se okopavanje nadomešča z mulčenjem oz. ozelenitvijo podlage kar omogoča nastanek

humusa v tleh in preprečuje erozijo (odnašanje rodovitne prsti). Skrben vinogradnik je vsak dan v svojem vinogradu, ga neguje in odpravlja nepravilnosti.

Za zdrav in obilen pridelek naj še posebej omenim varstvo vinske trste pred boleznimi in škodljivci. To se izvaja s škropljenjem s kemičnimi pripravki. Pravimo, da je to nujno zlo, kajti s kontrolo škodljivih organizmov uničujemo tudi koristne (čebele, čmrle).

Kemijski inštituti in zavodi zaposlujejo strokovne službe, ki spremljajo razvoj trte in pojave organizmov ter na osnovi ugotovitev svetujejo vinogradnikom, da ukrepajo. Veliki vinogradniki škropijo »na sigurno« (trotl zih), kar pomeni, da se držijo navodil in tretirajo v povprečju večkrat kot manjši. Ob normalnem vremenu se škropi od 8-9 krat, v letu, kot je bilo lansko (pojav toče in neurij) pa so morali škropiti večkrat.

Po vseh teh opravilih, ko minejo z obilo pretečenega znoja in po vremenskih neprilikah pride septembra - oktobra čas trgatve.

Trgatev je končno opravilo v vinogradu, ki poteka v veselem in prijetnem vzdušju, včasih ali ponekod pa z grenkim priokusom vendar je to komaj pol prehojene poti, kajti po spravi grozdja pride na vrsto še zahtevnejše delo t.i. »kletarjenje«.

O tem in o negi vina pa v naslednjem prispevku ...

Zapisal stanovalec SeneCura Radenci,

g. Černe Andrej

VSE NAJBOLJŠE

ANA GALE
KLARA GEDER
JOŽEF GLAŽAR
JANEZ HAJDINJAK
SMILJAN HOMEČ
JOŽEF JURIČ
JOŽEF MATAJ
AMALIJA MAČEK

EMA MATIJEVIČ
DRAGO POREDOŠ
JOŽE PTIČEK
SMAIL SELIMOVIČ
FANIKA SENICA
MARIJA STRNIŠA
JOŽICA TIROVIČ
ALOJZ VIŠOČNIK
MILAN VREČKO

Dozajanje v domu

Ogled jasic v cerkvi

Pustovanje in obisk kurentov

Obeležitev kulturnega praznika

Valentinov ples

Dobrodošli pri nas

ALOJZ BALAŽIČ
ALOJZ KOROŠEC
VLADO PLANTARIČ
EMILIJA SMODIŠ

ANICA DUH
ANA TRAJBER
OLGA ŠETRAJČIČ
VERONIKA MERTÜK

PRIHAJAJOČI DOGODKI

28.2. - LANGAŠ PARTY, v avli

1.3. - obisk občinske knjižnice

8.3. - Koncert ob Dnevu žena- Cvetje v jeseni, knjižnica

15.3. - velikonočna delavnica, knjižnica

V slovo

Od nas so se poslovili:

ga. Sonja Kitek, g. Mirko Meško, ga. Ivana Čopič, ga. Slavica Nikolič,
g. Jožef Norčič, g. Franc Puhman, ga. Šarika Rituper